Agendapunt commissie: 3

steller	telefoonnummer	email
P. Hertog	0495-431 172	p.hertog@cranendonck.nl

agendapunt	kenmerk	datum raadsvergadering
	11raad00082	31 maart 2011

onderwerp

A2-samenwerking: instemmen met randvoorwaarden van gemeentelijke samenwerking

aan de gemeenteraad

Voorstel:

Voorgesteld wordt in te stemmen met 6 van de 7 randvoorwaarden voor verdergaande samenwerking zoals genoemd in het position paper omdat de resterende randvoorwaarde inzake een netwerkorganisatie inmiddels is achterhaald en om daarnaast met instemming kennis te nemen van de ambitie om de A2-samenwerking te verankeren via een juridische entiteit, waarvan een concreet voorstel aan de raad binnen een periode van 4 maanden wordt aangeboden.

Motivering:

Inleiding:

Gemeenten krijgen in toenemende mate te maken met decentralisatie van budgetten en financiële taakstellingen. Mede als gevolg daarvan is schaalvergroting van gemeenten een landelijke tendens.

Sinds 2004 werken de gemeenten Cranendonck, Heeze-Leende, Valkenswaard en Waalre met elkaar samen op diverse gemeentelijke thema's, die uiteenlopende en niet altijd met elkaar vergelijkbare resultaten hebben opgeleverd.
De vier A2 gemeenten wilden door samen te werken deze actuele ontwikkelingen het hoofd bieden en zo de zelfstandigheid, de bestuurskracht en de lokale identiteit van de gemeenten behouden. Op de gebieden Werk en Inkomen, SSC personeel en juridisch control wordt al samengewerkt. Voor een aantal andere onderdelen (waaronder ICT, GEO, KCC en midoffice) waren plannen in ontwikkeling gebracht.

Op verzoek van raadsleden van de vier gemeenten (tijdens een informatieve bijeenkomst op 18-11-2009 in Valkenswaard) is vervolgens tussen januari en juni 2010 onder regie van de stuurgroep A2 een position paper opgesteld, welke door de vier colleges in juni 2010 is vastgesteld.

In juni 2010 hebben de colleges van de vier gemeenten Cranendonck, Heeze-Leende, Valkenswaard en Waalre besloten de eerder gestarte samenwerking uit te breiden. De koers van deze toekomstige samenwerking is in een Position Paper beschreven. Deze paper is in juni 2010 ter kennisname aan de gemeenteraden van de vier gemeenten aangeboden.

Doelstellingen van gemeentelijke samenwerking via A2-verband:

De colleges van de toen nog vier A2-gemeenten hebben in het afgelopen jaar op verschillende momenten gezamenlijk overleg gevoerd over gemeentelijke samenwerking. Door hen werd vastgesteld dat de belangrijkste doelstellingen van de A2-samenwerking zijn:

- Het verminderen van de kwetsbaarheid;
- Het behoud en versterken van de kwaliteit;
- Het versterken van de dienstverlening;
- Het verbeteren van de efficiency (gericht op processen);
- Het verbeteren van de effectiviteit (gericht op mensen);
- Op termijn meer bezuinigingsmogelijkheden.

Randvoorwaarden van gemeentelijke samenwerking:

De colleges deelden ook de conclusie dat de toekomstige samenwerkingsvariant in ieder geval moet voldoen aan de volgende zeven voorwaarden:

1. De nieuwe samenwerkingsvorm moet bijdragen aan het versterken van de zelfstandigheid en bestuurskracht van de afzonderlijke gemeenten.
2. De lokale identiteit en zelfstandigheid van de betrokken gemeenten blijft behouden. Dit komt tot uitdrukking in het behoud van de mogelijkheid om eigen beleidskeuzen te kunnen maken en verbonden te blijven met de lokale gemeenschap.
3. Er moet zo min mogelijk sprake zijn van bestuurlijke en ambtelijke drukte. De nieuwe samenwerkingsvorm moet zo efficiënt mogelijk zijn qua tijd, capaciteit en energie die de vier gemeenten er in moeten stoppen.
4. De nieuwe samenwerkingsvorm moet een zo effectief mogelijk aanpak bieden.
5. Er moet sprake zijn van een krachtige ondersteuning van de gestelde doelen van de samenwerking (continuïteit, kwaliteit en versterken dienstverlening).
6. Het model moet voldoen aan de voorwaarden van een netwerkorganisatie.
7. Er moet sprake zijn van één besturingsfilosofie, een goed afgebakend takenpakket en vooraf SMART-geformuleerde doelstellingen van de samenwerking zijn. De afbakening met andere samenwerkingsverbanden als de SRE moet helder zijn.

Tussen juli en oktober 2010 zijn de raden van de vier gemeenten vervolgens bijgesproken over nut en noodzaak van verdergaande samenwerking tussen de vier gemeenten.

Vervolgens is gedurende de periode september-december 2010 er behoorlijk veel tijd geïnvesteerd om de eerder gezamenlijk geambieerde samenwerking, verankerd in de position paper, om te zetten in daadwerkelijke uitvoering.

Bespreking van verschillende dossiers (vervolg van position paper / juridische entiteit / ICT-samenwerking / gezamenlijk bezwaar- en klachtenafhandeling en Ombudsman) heeft echter duidelijk gemaakt dat Waalre liever alleen de regie wil voeren en dus niet gaat kiezen voor een verdergaande niet-vrijblijvende samenwerking, dat juist door de andere drie gemeenten als noodzakelijke randvoorwaarde wordt beschouwd.

Het verschil in opvatting (hoe werken we samen) en visie (welke gemeente wil ik zijn?) tussen Cranendonck, Heeze-Leende en Valkenswaard enerzijds en Waalre anderzijds is uiteindelijk onoverbrugbaar gebleken.

De gemeente Waalre is ervan overtuigd dat zij vanuit de nog in te richten rol van compacte, hoogwaardige regiegemeente het alleen sneller en efficiënter kan dan in A2-verband.

Dit is van doorslaggevende betekenis geweest voor de besluitvorming van de vier colleges op 21 december 2010 en staat verdergaande A2 samenwerking tussen de vier gemeenten in de weg, zo luidt het gezamenlijke standpunt van de vier gemeenten.
De colleges van Cranendonck, Heeze-Leende en Valkenswaard gaan voor structurele samenwerking en willen hun keuze op korte termijn bekrachtigen met een publiekrechtelijke overeenkomst. Hierover zullen de colleges nog een apart besluit nemen.

De colleges van Cranendonck, Heeze-Leende en Valkenswaard hebben op 21 december 2010 dan ook besloten om te kiezen voor een verdergaande samenwerking tussen de drie genoemde gemeenten, welke samenwerking verankerd dient te worden middels een juridische entiteit, waarover het college qua vorm en inhoud nog een specifiek besluit zal nemen
Waalre heeft besloten om daar niet voor te kiezen, maar invulling te geven om op termijn – na afronding van een kerntakendiscussie - verder als regiegemeente te willen opereren en per taakonderdeel te bezien met welke partner een dienstverleningsovereenkomst wordt afgesloten.

Doordat de gemeente Waalre vanaf nu een eigen koers gaat varen, is nog eens getoetst in hoeverre de position paper in oorspronkelijke staat, vastgesteld door vier colleges in juni 2010, vanuit de geambieerde samenwerking van Cranendonck, Heeze-Leende en Valkenswaard, nog actueel voor die 3 gemeenten is.
Ten aanzien van de destijds onderschreven randvoorwaarden voor samenwerking is bijstelling nu wel gemotiveerd. Op uitdrukkelijk verzoek van Waalre is destijds de randvoorwaarde opgenomen dat de samenwerking moet voldoen aan de randvoorwaarden van een zogenaamde netwerkorganisatie. De colleges van Cranendonck, Heeze-Leende en Valkenswaard opteerden veel meer voor een samenwerking die verankerd is via een juridische entiteit. In de collegebesluiten van juni 2010 is die verankering ook uiteindelijk in de besluitvorming expliciet opgenomen.

Om verwarring en onduidelijkheid te voorkomen wordt nu voorgesteld om de in de position paper genoemde randvoorwaarde t.a.v. de netwerkorganisatie niet langer te onderschrijven als randvoorwaarde voor gemeentelijke samenwerking in A2-verband.

Voorgesteld wordt dan ook om in te stemmen met 6 van de in de position paper genoemde 7 randvoorwaarden voor verdergaande samenwerking, maar ook omdaarnaast met instemming kennis te nemen van de geambieerde juridische entiteit. waarvan een concreet voorstel aan de raad binnen een periode van 4 maanden wordt aangeboden.

Consequenties:

<u>Financiële :</u>
Aan dit raadsvoorstel zijn vooralsnog geen directe financiële consequenties verbonden.
Bij de finale besluitvorming (beoogd voor juni 2011) zal in de eindadvisering via een scenario-uitwerking concreter in beeld gebracht worden wat de consequenties zijn (ook t.a.v. mogelijke extra investeringen of frictiekosten tegenover te verwachten rendementen in de toekomst).

Juridische :
Aan dit raadsvoorstel zijn vooralsnog geen directe juridische consequenties verbonden.
Bij de finale besluitvorming (beoogd voor juni 2011) zal in de eindadvisering wel concretere invulling worden gegeven aan de in de position paper aangehaalde mogelijkheid van een juridische entiteit.

Beleidsmatige :
Vooralsnog geen

Strategische visie:
Met de beoogde samenwerking wordt met nadruk invulling gegeven aan de ambitie om de bestuurskracht te behouden en te verstevigen en daarmee ook de zelfstandigheid van de gemeente.

Burgemeester en wethouders van Valkenswaard,

secretaris, burgemeester,

drs. R.F.W. van Eijck drs. A.B.A.M. Ederveen

Bijlage(n)
1 – position paper "Welke weg slaan wij nu in?"
2- conceptraadsbesluit A2-samenwerking en position paper

Ter inzage liggende stukken

Bijlage(n)